bataljong

Sterk beleid
voor jonge inwoners

Tijdschrift voor lokaal beleid
voor kinderen en jongeren

bpost
PB-PP
BELGIE(N)-BELGIQUE

Dropzone

Thema:
Kinderarmoede

ARMOEDE
Verbinden via brugfiguren in onderwijs

WOONBELEID
Bouwen aan een (t)huis voor elk kind

Bataljong · Ossenmarkt 3 · 2000 Antwerpen · P206352 · Afgiftekantoor: 2000 ANTWERPEN Stuivenberg
September 2023 – jaargang 32 – Nr. 3 · Verschijnt 4x per jaar: maart - juni - september - december

bataljong

Colofon

Met de medewerking van
Frauke Baeyens
Leen Bartholomeus
Kristof Bouvard
Gitte Cattoir
Bert Delville
Cato De Craene
Ellen De Grauwe
Jolijn De Haene
Saar De Wulf
Elina Gatto
Ilse Holvoet
Marte Ingels
Hannes Jossart
Emily Mortier
Bieke Nackaerts
Imke Pichal
Wim Soontjens
Filip Stallaert
Jurgen Sprangers
Hans Theuns
Koen Van Boxem
Martijn Van Cauwenberg
Tieme Verlinde
Lotte Warlop
Jimmy Wertelaers

Coördinatie
Leen Bartholomeus

Vormgeving
hierbenik.be

Druk
Drukkerij Jansen

Coverfoto
Annie Spratt - Unsplash

Verantwoordelijke uitgever
Jurgen Sprangers,
Brasschaat

Contact
Bataljong vzw, Ossenmarkt 3
2000 Antwerpen
info@bataljong.be
03 821 06 06
www.bataljong.be

Vlaanderen
verbeelding werkt

10

Vrije tijd

Initiatieven laten floreren met je ondersteuning.

19

Mensgericht personeelsbeleid

Hoe werken ze daaraan in Herentals?

Verder in dit nummer:

4 **Kinderarmoede**

Wim Van Lancker over outreachend werken als antwoord op onderbescherming of non-take-up van rechten.

7 **Verbinden via brugfiguren**

Hoe werkt dat in Beveren, Waregem en Anzegem?

12 **Bouwen aan een (t)huis voor elk kind**

Woonbeleid door de bril van je jonge inwoners.

16 **Debattle: waar liggen kinderen en jongeren wakker van in jouw gemeente?**

Daag je jeugdraad uit om de mening van kinderen en jongeren te horen.

22 **Plan het plan**

5 highlights van het verkiezingsjaar 2024, Plannende Planners op jeugddiensten en Bataljong in actie.

24 **Driehoeksverhouding**

Hoe werken schepen, jeugdambtenaar en jeugdraad samen in De Pinte?

27 **Stel je vraag**

Hoe kan Komaf me ondersteunen om de drempels die kinderen ervaren om naar het gemeentelijk georganiseerd speelplein te komen te verlagen of weg te werken?

Schaamte

Deze zomer chauffeur ik om kinderen in armoede naar hun 'recht op vakantie' te brengen. Ik denk vaak terug aan die keer dat ik een 11-jarig meisje oppikte. Ze zorgde alleen voor 5 kleinere broers en zussen, waarvan één nog een baby in de luiers. Haar eigen kampgerief was nog niet klaar. Daarvoor zei ze wel driemaal – blik naar de grond - "sorry, meneer".

Schaamte. Dat ervaren kinderen en jongeren in armoede. Op de school moeten rekenen voor eten, slechts één paar schoenen hebben, geen toegang tot betaalde vrijetijdsbesteding, soms niet één week vakantie per jaar, overal net niet bijhoren...

1 op de 7 kinderen groeit in armoede op. Dat cijfer is in 20 jaar verdubbeld. Dat is ... 'schaamtelijk' ... en vraagt om actie. Effectief armoedebeleid verhoogt het gezinsinkomen en zet flankerend in op de gevolgen van leven in armoede.

Die trend keren kan als alle beleidsniveaus er samen een prioriteit van maken. Op federaal niveau liggen o.a. de belangrijkste fiscale sleutels. België speelt 'top of the league' wat betreft herverdelen. Maar zelfs die sterkte kan nog beter. Wist je dat ook het welbevinden van middenklasse-jongeren verbetert als ze minder ongelijkheid ervaren?

Op Vlaams niveau zijn er heel wat hefbomen. Kwaliteitsvolle, betaalbare en zekere huisvesting is één van de fundamenten om andere problemen te voorkomen. Het belang van de eerste duizend dagen, positieve stimulansen, taalontwikkeling, groeipakket...

En natuurlijk zijn ook lokale besturen essentieel. Flankerend, met acties rond lege brooddozen en gratis tampons en maandverband zoals in Hasselt. Maar vooral om warme gemeenschappen te vormen rond mensen in armoede. Want meer nog dan om een gevulde maag, draait armoede om isolement. Het gevoel er niet echt bij te horen. Schaamte.

Laat ons samen met het middenveld kinderarmoede tackelen. Opdat geen enkel kind al meteen een lagere levensverwachting heeft (ja, je leest het goed, ook dat staat wetenschappelijk vast), puur omdat het geboren is in vermijdbare armoede.

Jurgen Sprangers
Directeur Bataljong

Laat ons weten hoe jij werk maakt van
#sterkbeleidvoorjongeinwoners

facebook.com/Bataljong
instagram.com/Bataljong
@Bataljong
linkedin.com/company/Bataljong

Outreachend werken helpt gezinnen in kansarmoede hun rechten te kennen en op te nemen

Tekst: **Ilse Holvoet en VVSG** | Beeld: **Dieter Telemans, Canva**

"België heeft één van de hoogste kinderarmoedecijfers van Europa. Strijden tegen kinderarmoede moet dan ook een strategische prioriteit zijn." Je leest het als eerste zin op de webpagina over kinderarmoede van UNICEF België. Als lokaal bestuur heb je niet alle hefbomen in handen, maar je kan wel een fundamenteel verschil maken. We zoomen eerst in op de kansarmoedecijfers en bekijken dan hoe je als lokaal bestuur via outreachend werk kansarme gezinnen kan helpen om hun rechten op te nemen.

Hoe 'groot' is het probleem van kinderarmoede?

In Brussel groeit 23,3% van de kinderen op in armoede en in Vlaanderen 7,3%. Achter die hallucinante cijfers zit een harde en complexe realiteit. Want armoede is veel meer dan een geldprobleem. Het raakt kinderen in alle facetten van hun leven en heeft vergaande gevolgen op hun gezondheid, onderwijskansen, veiligheid en toekomst. In ons land is de socio-economische achtergrond van een kind wellicht de meest doorslaggevende factor voor zijn welzijn en toekomstperspectieven, aldus Unicef.

Kinderen van een niet-Belgische moeder in steden vaker kansarm

De kansarmoede-index geeft een beeld van het aandeel kinderen van 0 tot 3 jaar in kansarmoede ten opzichte van het totaal aantal kinderen in die leeftijdscategorie. Kind en Gezin beschouwt een gezin als kansarm als het op minstens 3 van volgende criteria zwak scoort: beschikbaar maandinkomen, opleiding ouders, arbeidssituatie ouders, laag stimulatieniveau, huisvesting en gezondheid.

- De kansarmoede-index bij kinderen van wie de moeder bij haar geboorte niet de Belgische nationaliteit had, ligt met 29,4% heel wat hoger dan de 5% bij kinderen met een moeder van Belgische origine.
- Bij de kinderen met een moeder van Belgische origine ligt de kansarmoede-index het laagst in Vlaams-Brabant (3,2%) en het hoogst in West-Vlaanderen (6,3%). Bij kinderen met een moeder van niet-Belgische origine ligt de kansarmoede-index eveneens het laagst in Vlaams-Brabant (16,6%) en het hoogst in West-Vlaanderen (35%).

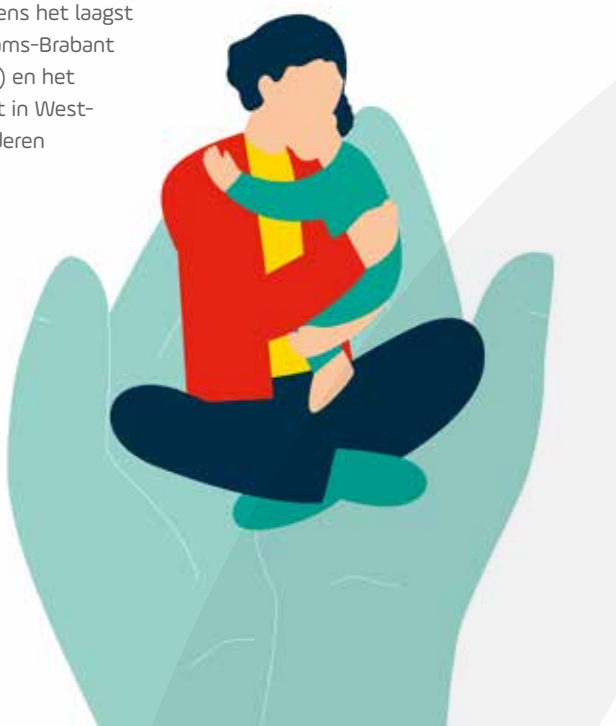

Bijna 16% van de kinderen in het Vlaams Gewest leeft in een gezin dat geen onverwachte uitgaven van 1300 euro aankan en 13% van de kinderen kan geen week buitenshuis op vakantie.
- Cijferrapport Gezinsinkomen en (kans)armoede Kind&Gezin

In het SDG rapport van VVSG en VVP lezen we dat de praktijkervaring bij lokale besturen wijst op een aantal belangrijke kanttekeningen. Zo zijn de cijfers klassiek een onderrapportering, onder andere doordat mensen die het moeilijk hebben niet altijd hun rechten opnemen en dat niet alle betalingsproblemen centraal geregistreerd worden.

Wim Van Lancker, professor sociaal beleid verbonden aan het Centrum voor Sociologisch Onderzoek van de K.U.Leuven, duidt voor ons waar de verschillen tussen steden en gemeenten zitten en neemt ons mee in hoe je er als lokaal bestuur voor kan zorgen dat meer inwoners krijgen waar ze recht op hebben.

"Het probleem van non-take-up kan in de hele flow zitten, vanaf de regelgeving tot de uitvoering van het beleid door de man of vrouw aan het loket."

- Wim Van Lancker

Is er een verschil tussen steden en kleine gemeenten?

Wim Van Lancker: "Steden doen het vaak beter, de schaal is groter, ze hebben meer middelen, de historische aanwezigheid van allerlei middenveldorganisaties is er veel uitgebreider. De batterij aan maatregelen en organisaties is gewoon groter. Voor kleine gemeenten is het veel moeilijker om structureel sociaal beleid te voeren. En de nabijheid van het bestuur is enerzijds een troef maar anderzijds kan het stigma veel groter zijn, als iemand in een kleine gemeente bij het OCMW aanklopt.

We mogen de verschillen tussen steden en kleine gemeenten ook niet overdrijven. Onderzoek van Marjolijn De Wilde toont dat verschillen in de manier waarop mensen behandeld worden door OCMW's niet zozeer samenhangt met de grootte van de gemeente of de politieke kleur van het bestuur, maar wel met de maatschappelijk werker die voor ze zit. De medewerkers maken fouten, net als jij en ik, of interpreteren gedrag verkeerd. Dat verklaart voor een stuk non-take-up door mensen die al in het systeem zitten."

Lokale besturen kunnen gezinnen helpen om hun rechten te kennen en op te nemen

Volgens onderzoeker Wim Van Lancker is outreachend werken een van de mogelijke antwoorden om onderbescherming of non-take-up van rechten tegen te gaan: "Getrainde maatschappelijk werkers gaan langs bij gezinnen met de expliciete opdracht om door hun ogen naar de werkelijkheid te kijken. Plots zien ze drempels die tevoren onzichtbaar waren.
Beleidsmakers en onderzoekers zijn er lang van uitgegaan dat ondergebruik van rechten een probleem van de betrokkenen zelf was, omdat ze niet goed geïnformeerd waren of de maatregelen niet snapten. Natuurlijk moeten we goed communiceren en informeren, maar dat is niet de hoofdoorzaak van non-take-up. Het probleem kan in de hele flow zitten, vanaf de regelgeving tot de uitvoering van het beleid door de man of vrouw aan het loket."

Hoe kun je als lokaal bestuur de take-up vergroten voor zaken die lokaal georganiseerd worden?

Wim Van Lancker: "Op domeinen met veel lokale speelruimte kunnen de medewerkers die met personen of gezinnen aan de slag gaan, rechtstreeks aankloppen bij hun collega's

die over aanvullende steun gaan. Er is veel meer vrijheid om de lokale instrumenten op een soepele manier in te zetten. Maar het zou natuurlijk nog beter zijn als ook lokale besturen van bij het begin het perspectief van de kwetsbare gebruiker meenemen."

Wat zijn de randvoorwaarden om met outreachend werken een maximale impact te hebben?

Wim Van Lancker: "Politieke steun is van fundamenteel belang om de vaak kleine signalen om te zetten in beleidsdaden. Is een lokaal bestuur niet bereid de organisatie bij te sturen, te aanvaarden dat het zelf ook fouten maakt en signalen ernstig te nemen, dan heeft outreachend werken niet veel zin.

Informatiedoorstroming is essentieel en vraagt openheid van tientallen, soms honderden spelers. Als iemand bijvoorbeeld een paar weken naar de voedselbank gaat, is het nuttig dat aan het OCMW te melden zodat er een maatschappelijk werker kan langsgaan bij die persoon. Ik weet niet hoe we dat kunnen oplossen. Gespecialiseerde organisaties moeten hun werk goed kunnen doen, maar wel open zijn en niet bang zijn om bijvoorbeeld subsidies te verliezen als ze kritisch zijn over het lokale beleid.

Denk goed na van bij de start. Bestuurders hebben bij het opzetten van een beleidsmaatregel vaak geen duidelijke doelstelling voor ogen, ze leggen niet vast wanneer de maatregel een succes zal zijn. Een kleine stad wilde het niet-aanvragen van de verhoogde tegemoetkoming tegengaan en koppelde daar een eenmalige premie van 250 euro aan vast. Dat was een succes. Tot het armoederapport aangaf dat de armoede in de stad toenam. Logisch, want de verhoogde tegemoetkoming is een van de indicatoren om armoede te meten. Goed beleid leidde dus tot slechtere armoedecijfers. Het bestuur zat met de handen in het haar. Als het daar op voorhand goed over had nagedacht, had het de stijging in het armoederapport net als een indicatie van goed beleid kunnen duiden."

"Politieke steun is van fundamenteel belang bij outreachend werken om de vaak kleine signalen om te zetten in beleidsdaden."

– Wim Van Lancker

Het Netwerk Tegen Armoede biedt concrete handvaten om de kinderen en jongeren in een maatschappelijk kwetsbare situatie in jouw stad of gemeente te ondersteunen:

Adviesrapport jeugd 2023 van het Netwerk tegen Armoede

24 speerpunten voor een structureel armoedebeleid in 2024

De citaten van Wim Van Lancker zijn met toestemming van VVSG overgenomen uit het artikel in het magazine Lokaal 04|2022.

Meer weten?
Contacteer Ilse, ilse.holvoet@bataljong.be

Verbinden via brugfiguren

Tekst: **Tieme Verlinde** | Beeld: **Groep Intro, Waregem, Anzegem**

Brugfiguren zijn verbinders. Gedreven door het recht op kansrijk opgroeien verkleinen ze de kloof tussen gezinnen in kwetsbare situaties, de school en lokale diensten. Hoe pakken ze dat aan en hoe draagt dat concreet bij aan armoedebestrijding? Wij vroegen het aan Matthias Vanhijfte, Teamleider Vorming en Begeleiding, (Groep Intro, Waasland) en Sara Vanlancker, brugfiguur secundair onderwijs werkzaam voor stad Waregem en Anzegem vanuit het Welzijnshuis Waregem.

Brugfiguren in het kort	Beveren	Waregem-Anzegem
Focus?	Lager onderwijs	Secundair onderwijs
VTE?	Twee halftijdse brugfiguren	Eén voltijdse brugfiguur
Aantal scholen	2 basisscholen	8 secundaire scholen
Bereik in 2022-2023	+/- 100 gezinnen	125 gezinnen via individuele contacten en 497 ouders/jongeren via groepasaanbod

Hoe gaan jullie concreet aan de slag?

Matthias: "We voeren korte informele babbels aan de schoolpoort, we geven vormingen aan ouders en leerkrachten of verwijzen warm door. Onze brugfiguren zorgen ervoor dat iedereen zich welkom voelt op school en in de gemeente Beveren."

Sara: "Ook wij werken via individuele contacten en groepsaanbod. We leggen linken met onderwijs, maatschappelijke dienstverlening, hulpverlening en de socio-culturele sector. We kozen er bewust voor netoverschrijdend te werken in alle graden en richtingen. Omdat elke school, ongeacht haar aanbod, met andere uitdagingen kampt."

Hoe dragen brugfiguren bij aan het bestrijden van kinderarmoede?

Sara: "Kansrijk opgroeien en opvoeden is niet vanzelfsprekend. Brugfiguren bereiken mensen die het lokaal bestuur anders niet of moeilijker bereikt.
Enerzijds creëren we bewustzijn bij schoolteams over de thuissitatie van jongeren en werken we rond beeldvorming over gezinnen. Anderzijds ben ik als brugfiguur vertrouwensfiguur voor elke ouder en jongere, onafhankelijk van achtergrond of waarden. Ik investeer in vertrouwen opbouwen zodat we kunnen werken aan de randvoorwaarden voor een positieve schoolcarrière. Thuissituaties belemmeren vaak het schoollopen.
De betrokken gezinnen zijn mensen die in precaire omstandigheden leven en recht hebben op begeleiding, financiële steun of dat ene duwtje in de rug dat hen uit de moeilijkheden kan helpen. Vaak zijn ze echter niet op de hoogte van de mogelijkheden."

Matthias: "Via een gerichte en warme doorverwijzing hebben we een directe impact op de kinderarmoede. Enkele voorbeelden:

- We maakten voor 17 gezinnen de UiTPAS met kansentarief aan.
- We verwezen drie ouders door naar de opleiding zorgkundige, theoretisch rijbewijs en opleiding Nederlands.
- We werken intensief samen met de dienst Kinderopvang om een oplossing te vinden voor moeders die naar school of werk wilden gaan.
- We maakten ouders wegwijs in de administratie om van bepaalde (financiële) voordelen zoals verhoogde tegemoetkoming te kunnen genieten."

Wat is het grootste verschil tussen brugfiguren in het lager en secundair onderwijs?

Matthias: "De focus ligt bij beiden op de school-gezin relatie. In het lager onderwijs concentreer je je bij de actieve samenwerking met ouders op activiteiten zoals fruitsnijouders, voorleesmomenten, schoolfeesten... Activiteiten die evolueren of in andere vorm aanwezig zijn in het secundair onderwijs."

Sara: "In het secundair onderwijs is de brugfiguur minder gericht op gezinnen en jongeren begeleiden, en meer op de scholen ondersteunen bij het zoeken naar een structurele oplossing voor een afgebakend thema, zoals bv. digitale ongelijkheid, rechtentoekenning..."

Wie zijn jullie belangrijkste partners?

Matthias: "De hele sociale kaart van gemeente Beveren is essentieel om kinderarmoede te bestrijden. Enkele belangrijke spelers: CLB, Sociaal Huis, Huis van het Kind, Sportdienst en Vrije Tijd, Bibliotheek, Babbelonië, vzw De Keerkring, vzw Domo, de mutualiteiten, VDAB, WGC De Link..."

Sara: "We werken goed samen met de zorgteams op school en met het CLB. Daarnaast hebben we vlotte contacten met de sociale dienst van het Welzijnshuis, ELP, CAW, WWIN, Vlucht Vooruit, Auxilia, BIZ, Konekti, Logo Leieland, LIGO,... zo slaan we de brug naar sociale hulp- en dienstverlening. Daarnaast werken we ook nauw samen met team diversiteit, Arktos, de bibliotheek, sport- en vrijetijdsdiensten, jeugddienst, verenigingen... Dit om laagdrempelige oefenkansen Nederlands voor ouders en jongeren te stimuleren via deelname aan creatieve, sportieve en sociale activiteiten."

Meer weten?
vvsg.be/kennisitem/vvsg/brugfiguren
Contacteer Tieme, tieme.verlinde@bataljong.be

Hoe verloopt de samenwerking tussen scholen en lokaal bestuur?

Sara: "Het Lokaal Onderwijsplatform (3 keer per jaar) is een forum met alle Waregemse secundaire scholen om uit te wisselen en info over projecten (welzijn, diversiteit, jeugd, gelijke kansen...) op een efficiënte manier te communiceren en beter af te stemmen op de noden van de scholen. Ik neem deel en signaleer eventuele problemen, behoeften en noden. Zo is het lokaal bestuur op de hoogte van wat er gebeurt en leeft bij jongeren, scholen, brugfigurenwerking. Het lokale bestuur is bereid waar nodig actie te ondernemen. Bijvoorbeeld de organisatie en de financiering van een train-de-trainer 'Rots en Water', een erkende psychofysieke weerbaarheidstraining, voor de secundaire scholen."

Matthias: "We organiseren een stuurgroep voor en met de twee samenwerkende scholen en het lokaal bestuur Beveren. Om signalen door te geven, te bespreken en terug te koppelen. In onderling overleg proberen we op basis van individuele noden kleine maar noodzakelijke veranderingen in het beleid te realiseren. Zo maakten verschillende gemeentelijke diensten hun brochures toegankelijker. En er kwam ook een vereenvoudigde aanvraag voor rechtentarieven op de website van de gemeente."

Wat zijn sterktes van jullie werking?

Matthias: "De hechte samenwerking tussen gemeente Beveren, de scholen, partners en Groep INTRO. Er is veel onderling overleg waardoor we samen stappen vooruit kunnen zetten in het verhaal. We hebben elkaar nodig."

Sara: "Een sterk punt is de blijvende interesse en betrokkenheid van het lokaal sociaal beleid bij ons project. Daarnaast zijn we er trots op dat we erin geslaagd zijn om een uitgebreid activiteitenaanbod naar scholen te brengen. Met een aanbod voor schooldirecties, zorgcoördinatoren, leerlingbegeleiders, leerkrachten, CLB-medewerkers maar ook voor ouders en voor leerlingen. Dat heeft geleid tot bekendheid en aanwezigheid in de scholen, bewustwording en waardering. Scholen zien ons als een betekenisvolle partner. Na twee projectjaren zijn we een bekend gezicht voor schoolteams en een vertrouwenspersoon voor onze doelgroep. Ik kan kort op de bal spelen en snel ingrijpen door bv. op huisbezoek te gaan. Tot slot zijn we ook heel tevreden met de goede afstemming en samenwerking met de CLB's."

Wat zijn uitdagingen?

Sara: "Evenwicht behouden in het takenpakket en daarbij een goede balans vinden tussen individuele ondersteuning van gezinnen en jongeren enerzijds en het groeps-, project- en beleidsmatig werk anderzijds. Ook de neutrale positie behouden als brugfiguur vraagt constante aandacht. Je staat als brugfiguur soms tussen ouders en school in, waarbij het soms lijkt alsof je een kant moet kiezen."

Matthias: "De uitdagingen liggen in de bestendiging en uitbreiding van het project. Er zijn in meerdere basisscholen noden. We willen eerst bestendigen en dan nadenken hoe we nog meer kunnen betekenen voor andere scholen en gezinnen."

Tot slot: hebben jullie een ultieme tip voor lokale besturen?

Sara: "Een brugfiguur is een krachtig wapen tegen armoede en voor gelijke kansen en ouderbetrokkenheid. Een armoede-reflex opbouwen op scholen is echter een werk van lange adem. Kansarmoede vraagt om personen die scholen blijven aanklampen en zeggen dat ze actie moeten ondernemen. Scholen hebben vaak veel uitdagingen. Laat brugfiguren dan maar de ambetanteriken van dienst zijn."

Matthias: "Geef je project tijd om te groeien. Zet een plan uit en ga via de ladder van de samenwerking stap voor stap naar de verwezenlijking van je doelen."

Kansen geven aan de vrije tijd

Vrijetijdsinitiatieven laten floreren met je ondersteuning

Tekst: **Emily Mortier** | Beeld: **Fatcamera, Capturenow**

Het is september, op vele plekken betekent dat "subsidietijd". Jeugdwerkinitiatieven dienen een dossier in en krijgen hier een (flinke) som geld voor in de plaats. Of kan het ook anders? Vrijetijdskansen laten ontstaan en groeien, doe je door ze (af en toe) water te geven. Maar wie ondersteun je en op welke manier?

Kies jouw ondersteuningsvorm

Als het gaat over het ondersteunen van vrijetijdskansen keren vier vormen frequent terug.

- Financiële ondersteuning in de vorm van bv. subsidies voor de werking, een project of infrastructuur.
- Logistieke ondersteuning zoals het ter beschikking stellen van een lokaal, een gemeentelijke uitleendienst of fuifafval ophalen.
- Pedagogische ondersteuning: een vorming aanbieden, tips meegeven, wijzen op belangrijke deadlines, klaar staan met raad en daad in geval van nood...
- Het faciliteren van een netwerk. Jouw kennis over het vrijetijdsveld in de gemeente is een meerwaarde, jij kan kansen zien en een netwerk aanbieden zodat nieuwe deuren geopend worden.

Wie heeft mijn ondersteuning nodig?

Er zijn natuurlijk maar 24 uren op een dag. Keuzes maken in welke ondersteuning je biedt is nodig. Maak daarom een overzicht van alle vrijetijdskansen in de gemeente/stad en verdeel ze onder in verschillende categorieën:

- Wie heeft volgens de huidige reglementen recht op financiële ondersteuning?
- Wie kan je opvolgen via de jeugdraad?
- En met wie heb je al een vlot contact zodat ze op jou beroep zouden doen wanneer dat nodig is? En je hoeft het niet allemaal zelf te doen.

"leid nieuwe initiatieven naar bestaande koepels. Zo bied je complementair (pedagogische) ondersteuning."

Een tip van Abdou van Roots vzw, netwerkorganisatie van verschillende Vlaamse en Brusselse jeugdwerkingen

Breek uit de hokjes

Abdou (Roots vzw) vestigt ook de aandacht op "breed jeugdwerk", vrijetijdskansen die zich niet laten vangen in hokjes: " jongeren delen hun vrije tijd niet op in cultuur, sport of jeugdactiviteiten*. En als je spreekt over een welzijnsactiviteit is de kans groot dat er al helemaal niemand opdaagt. Toch verdienen die initiatieven ondersteuning. Overleg met je collega's sport, cultuur en socio-cultuur en welzijn om te kijken wat hun logica's zijn over die ondersteuning en stem af. Kan je elkaar versterken? Werk je niet tegengesteld? Zo liggen de lijnen ook open wanneer nieuw initiatief ontluikt en kan je gepast ondersteunen, ook wat waardevol is maar (nog) niet voldoet aan de voorwaarden voor erkenning."

Weet waar je naartoe wil!

Ondersteunen doe je niet zomaar, het past binnen een bredere visie. Waar wil je naartoe met de vrije tijd van kinderen en jongeren binnen jouw gemeente? Dat kan op verschillende manieren. Wil je bijvoorbeeld werken aan inclusieve vrijetijdskansen dan kan je verenigingen die dit al realiseren financieel belonen. Maar je kan ook snoezelmateriaal of rolstoelen ter beschikking stellen in de uitleendienst. Of dacht je er al eens aan om een vorming aan te bieden over inclusie? Vraag in dat laatste geval zeker een Komaf-voucher aan zodat je een aanzienlijke korting krijgt bij één van de vormingspartners.

Jonge vrijwilligers in een complexe samenleving

Vrijetijdskansen worden vaak door jonge vrijwilligers georganiseerd. Je eerste vrijwillige ervaringen doe je vaak lokaal op. Het lokaal jeugdbeleid speelt hierin een belangrijke rol door vrijwilligers te stimuleren en te ondersteunen in hun activiteiten, ook al passen ze niet binnen het huidige kader. Regulitis is een belangrijke oorzaak van demotivatie; niet enkel subsidiereglementen maar ook GDPR-beleid, fuifregels en politiereglement zijn zaken waar jonge vrijwilligers mee rekening moeten houden. En dan moet ook het budget worden bijgehouden of de poetslijst worden ingevuld en we vergeten vast nog heel wat andere zaken.
Sta daarom stil bij de leefwereld van jonge vrijwilligers en zorg dat je hen kent. Jij bent als jeugdambtenaar de grootste hulpbron blijkt uit onderzoek van VIVES. Als toegankelijke jeugdwerker zorg je dat jongeren niet langer het gevoel hebben er alleen voor te staan. Die rol is een evenwichtsoefening, tussen overnemen, ondersteunen, loslaten en zelf laten uitzoeken om eruit te leren, wijst het onderzoek uit. Maar uiteindelijk wordt vooral het belang van nabijheid en de intermediërende factor van de jeugdambtenaar onderstreept.

Meer weten?
Surf naar onze website
Contacteer Emily, emily.mortier@bataljong.be

*Roots vzw organiseerde op 17 maart een inspiratiedag over Breed Jeugdwerk: je leest er meer over op roots-vlaanderen.be

Bouwen aan een (t)huis voor elk kind

Tekst: **Jolijn De Haene** | Beeld: **Pawel Czerwinski, Sunny Studio**

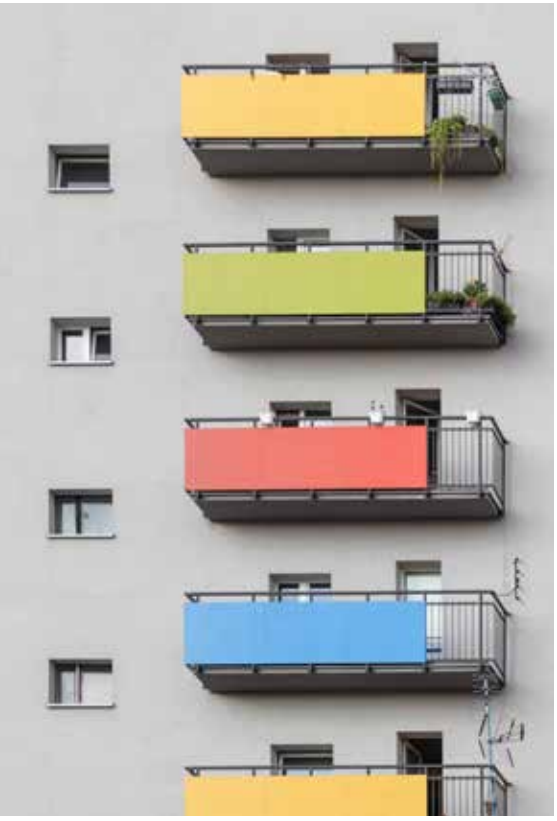

Een kwalitatieve woning hebben in een leefbare en gezonde buurt is één van de fundamenten voor een kansrijk leven. Het is een recht én het is broodnodig. Wat opvalt is hoe breed het thema 'Wonen' gaat en hoe divers de noden en uitdagingen zijn. Wonen is één van de belangrijkste factoren om succes op andere domeinen te garanderen. Zonder adres geen toegang tot bepaalde hulp- en dienstverlening. Zonder huis geen plek om thuis te komen, je veilig te voelen en op adem te komen. Zonder gezonde woning veel meer kans op chronische ziekten en kwalen. En zo kunnen we nog wel even doorgaan.

Enkele cijfers

En toch zijn de cijfers dramatisch:

- 1 op de 5 dak- en thuislozen zijn tussen de 18 en 25 jaar. 1 op de 3 zijn minderjarig. (bron: sociaal.net en Koning Boudewijn Stichting)
- Jaarlijks gebeuren er massaal veel uithuiszettingen, gemiddeld zo'n 200 per week - ook van gezinnen met kinderen (bron: VVSG)
- 49% van de huurders besteedt meer dan een derde van het inkomen aan de woning (bron: gemeente- en stadsmonitor).
- 47% van de private huurwoningen voldoen niet aan de nodige kwaliteitsnormen (bron: De Woonzaak)
- Meer dan 155.000 gezinnen staan op de wachtlijst voor een sociale woning (bron: De Woonzaak).

Een kwaliteitsvolle woning...

...is met andere woorden een belangrijk fundament voor een kansrijk leven.
Dat geven ook de Kinderrechtencoalitie, Uit De Marge, Betonne Jeugd en Sam vzw aan: kinderen en jongeren hebben nood aan een kwaliteitsvolle, aangepaste en betaalbare woning. Een woning met alle basisvoorzieningen, die efficiënt te verwarmen is, met genoeg ruimte voor al haar bewoners... zou geen luxe mogen zijn. En toch blijken nog heel wat woningen niet aan de basisvereisten te voldoen.

> "Het is een moeilijk evenwicht: kiezen tussen een studio die helemaal niet in orde is; zonder water, isolatie of zelfs elektriciteit, of op straat leven."
>
> **- Begeleider begeleid zelfstandig wonen**

Het aanbod aan kwaliteitsvolle woningen is beperkt en wordt steeds duurder (zowel koop- als huurwoningen). Het aandeel sociale woningen is ook beperkt, waardoor de wachtlijsten steeds langer worden. We zitten momenteel aan een Vlaams gemiddelde van zo'n 1.309 dagen, wat neerkomt op 3,5 jaar.

> "Mensen durven niet meer kritisch zijn ten opzichte van een huisvestingsmaatschappij. Na twee keer een (niet-kwalitatieve) woonst te weigeren, worden ze van de wachtlijst gegooid."
>
> **- Jeugdopbouwwerker**

Het beschikbaar woonpatrimonium is bovendien niet aangepast aan de gezinssamenstelling van heel wat gezinnen. Grotere gezinnen of nieuw samengestelde gezinnen met een wisselend aantal gezinsleden kunnen vaak niet terecht binnen de sociale woningmarkt en zijn aangewezen op de private markt.

Alle quotes komen uit het rapport Woonreporters 2023, een samenwerking van Uit De Marge en Betonne Jeugd

En wat met de woonomgeving?

Wonen gaat om meer dan een fysiek gebouw. Het gaat ook om de omgeving errond en de buurt errond. En daar zien we dat ook die publieke ruimte ongelijk verdeeld is. In dichtbevolkte buurten met kleinere huizen zijn er vaak minder tuintjes, is er minder open en publieke ruimte beschikbaar en is de ruimte die er is veel minder kwalitatief ingericht. De groepen die aangewezen zijn op goedkopere woningen komen daardoor vaker in buurten terecht waar ook de woonomgeving minder kwalitatief is. Via grotere stadsvernieuwingsprojecten wordt stelselmatig aan die kwalitatieve publieke ruimte gewerkt – al heeft dat vaak als consequentie dat ook de woningprijzen stijgen.

En wat vinden kinderen en jongeren eigenlijk zelf belangrijk in en rond hun woning? Wat maakt een (t)huis en de omgeving daarrond kwaliteitsvol? In 2022 brachten we in 'It takes a child to raise a village' inzichten, tips en tools samen om kinderen en jongeren sterker te betrekken bij het ontwerp van woonomgevingen. eCO-CITY verkende in eerdere projecten als KIDS en BLOK hoe belangrijk die woonomgeving is voor kinderen en jongeren.

Wanneer thuiskomen niet kan

Je woont als kind of jongere ook meestal niet alleen in een woning. De thuissituatie kan mee bepalen hoeveel mentale en fysieke ruimte je hebt om jezelf te zijn. Conflicten met ouders of met broers of zussen bemoeilijken het opgroeien soms. Een deel van die jongeren wordt opgevangen binnen de Jeugdhulp, een deel zoekt zelfstandig zijn weg.

"Ik moet zonder hulp alleen gaan wonen. De overheid laat jongeren uit de bijzondere jeugdzorg in de steek. Zo zijn er geen premies voor hen en moeten velen op jonge leeftijd gaan werken om rond te komen."

– Jongere, 18 jaar

In beide gevallen bestaat het risico dat jongeren in dak- en thuisloosheid terecht komen. En dan blijkt hulp- en dienstverlening lang niet zo evident meer:

"Jongeren die langdurig dakloos zijn of langer dan zes maanden niet op het adres verblijven waar ze zijn ingeschreven, en waarbij de feitelijke verblijfplaats niet gekend is, worden geschrapt uit het bevolkingsregister. Bijgevolg is de identiteitskaart ongeldig. Door het missen van de juiste papieren, zoals een identiteitskaart, komen jongeren niet in aanmerking voor bepaalde hulp- en dienstverlening. Jongeren die dakloos zijn, verliezen op die manier de toegang tot hun rechten."
- Rapport Woonreporters p. 12

Voor kinderen en jongeren die in kwetsbare situaties opgroeien, bv. omwille van een vluchtverleden of armoedesituaties, kan een eigen woning een plek van rust betekenen, een plek waar ze even veilig kunnen zijn. Zo wordt gebruik van bepaalde hulp- en dienstverlening mogelijk. Maar we slagen er nog onvoldoende in om dat recht op wonen voor elk kind en elke jongere te garanderen.

"Betonne Jeugd merkt in hun contacten op dat de eerste 6 maand cruciaal zijn. Wie binnen het halfjaar opnieuw een (t)huis vindt, krijgt ook de rest snel weer op de rails."

Van drempel tot dorpel

De Woonreporters van Betonne Jeugd en Uit De Marge lijstten de belangrijkste drempels op:

- Bepaalde premies of voordelen worden niet automatisch toegekend. Je moet ze zelf aanvragen (bv. een huursubsidie), om er gebruik van te kunnen maken.
- Kinderen en jongeren weten niet waar ze terecht kunnen voor informatie en hulp. Er is nochtans in elke gemeente of regio een Woonloket, dat ook kinderen en jongeren zou moeten informeren.
- Er is nog behoorlijk wat discriminatie op de woonmarkt. Er worden loonfiches gevraagd waardoor studenten uit de boot vallen, jongeren met niet-Belgisch klinkende namen krijgen geen reactie op mails...
- Er is te weinig beleidsruimte voor alternatieven. Jongeren gaan eerder cohousen, maar dit leidt soms tot verminderde uitkeringen of premies.

Een complex thema, met haar duidelijke uitdagingen. Hoe kan je daar dan (lokaal) rond aan de slag?

Aan de slag

Welke tools heb je in handen om de nodige stenen te verleggen? Toch wel meer dan we op het eerste gezicht denken. Verschillende organisaties steken de handen uit de mouwen, om noden zichtbaar te maken, om te experimenteren met andere woonvormen, om kinderen, jongeren, mensen te ondersteunen in hun zoektocht naar een thuis.

Voorbeeld 1: Het intergemeentelijk samenwerkingsverband Wonen aan de Demer ontwikkelde een eigen educatief spel, gericht op de derde en vierde graad secundair onderwijs. Via dit spel wil men de jonge inwoners informeren over de woningmarkt, de mogelijke vormen van ondersteuning en de eerste stappen die ze zelf moeten zetten als jongeren alleen willen gaan wonen.
Meer info: prezi.com/view/ES2zeCXpyAAEf60zSLn3/

Voorbeeld 2: De Meetjeslandse Bouwmaatschappij plant nieuwe woningen op basis van demografische analyses. Er blijkt in de streek nood aan woningen met meer dan 2 slaapkamers. In Lievegem worden er daarom nieuwe sociale woningen voorzien met 3 of 5 slaapkamers. Ook in andere gemeenten en regio's wordt vanuit zo'n onderzoeksmatige insteek gewerkt. Onder andere Woonwijs (regio Harelbeke) en IGS Waas 3 (regio Temse) onderzochten hoe ze een kwalitatief en divers woningaanbod kunnen realiseren in hun omgeving.
Meer info: mbv-sociaalwonen.be/Onze-woningen/Woningen-in-opbouw/Lievegem/Akkerstraat

En ook als lokaal bestuur kan je het verschil maken

- Elke gemeente of woonregio heeft een eigen woonoverleg, waar je signalen kan aankaarten, waar je mee de toewijzingsregels voor sociaal wonen kan vorm geven en waar je mee eigen initiatieven kan uitwerken.
- Als jeugdambtenaar kan je hier, samen met het lokale middenveld, de stem van kinderen en jongeren vertegenwoordigen. Zorg dat hun noden, hun ervaringen en hun belangen mee op de agenda staan.
- Bekijk met de collega's van het Woonloket hoe de juiste informatie op maat van kinderen en jongeren ter beschikking kan worden gesteld. Bekijk welke 'vindplaatsen' er zijn en zorg dat de informatie of een link naar het Woonloket daar aanwezig is.
- Bewaak het evenwicht tussen structurele oplossingen en acties met impact op korte termijn. Zo kunnen noodwoningen een essentieel antwoord zijn voor mensen in de meest precaire en dringende situaties, maar zal dat alleen niet volstaan. Er is nood aan een groter aanbod kwaliteitsvolle en betaalbare woningen – zowel op de private als de sociale markt.
- Hou de regie over nieuwe woonprojecten stevig in handen. Je kan als lokaal bestuur onderhandelen over het aandeel woningen en publieke ruimte, over de diversiteit van de voorziene woningen (grootte, types...). Je kan op die manier de kwaliteit en diversiteit van het woningaanbod én de woonomgeving verzekeren en bewaken.
- Combineer in nieuwe projecten eengezinswoningen met stapelbouw én vertaal de kindvriendelijke principes ook binnen deze contexten (cf. blok.kids-gids.be).
- Durf te experimenteren met alternatieve en tijdelijke woonvormen.
- Vraag een vorming of ondersteuning aan Wonen in Vlaanderen – zij staan klaar om lokale besturen te ondersteunen in hun lokaal woonbeleid.

Meer info en linken naar alle genoemde projecten?
Check de pagina over wonen van het Netwerk Jeugdvriendelijk

Contacteer Jolijn, jolijn.dehaene@bataljong.be

Debattle neemt een vliegende start tijdens de 'Kick-off jeugdraden'

Tekst: **Ellen De Grauwe & Jimmy Wertelaers** | Beeld: **Bataljong**

Eén jaar voor de gemeenteraadsverkiezingen, op 14 oktober 2023, start de eerste missie van Debattle. Iedereen keek er hard naar uit en eindelijk is het zo ver. Hét moment om Debattle in gang te trappen. Voor jouw jeugdraad en jou als ondersteuner stippelden we een heus parcours uit met zes missies verspreid over anderhalf jaar! Best pittig, maar daar houden we van. Zet je jeugdraad in stelling, want we dompelen hem op 14 oktober helemaal onder tijdens de 'Kick-off jeugdraden' in Brussel.

Kick-off jeugdraden op zaterdag 14 oktober

Op 14 oktober in hartje Brussel stellen we Debattle voor aan alle jeugdraden en aan jou als ondersteuner. We leggen de doelstellingen nog een keer van naaldje tot draadje uit. Impact hebben op die nieuwe lokale meerjarenplanning is het opzet en dat doen we door twee grote climaxen te organiseren: een Debattle-weekend voor de verkiezingen en rondetafelgesprekken met de nieuwe beleidsmakers na de verkiezingen. De missies bereiden de jeugdraden stap voor stap voor om de twee climaxen tot een goed einde te brengen.

Overtuig je jeugdraad en kom af!

Overtuig je jeugdraad om massaal naar Brussel af te zakken om alle info over Debattle vanop de eerste rij mee te krijgen. Naast de lancering van Debattle, presenteren de 100 't Is aan u!-jongeren van De Ambrassade ook hun eindrapport. Zij zijn de hele zomer de boer op gegaan om aan Vlaamse kinderen en jongeren te vragen wat volgens hen de heetste hangijzers zijn voor komende verkiezingen.

Daarna is er tijd om te verdiepen in verschillende workshops; allemaal in het teken van de verkiezingen en de jeugdraadwerking:

- Zo kan je direct in missie 1 duiken en bekijken hoe je kan jagen op die ideeën van kinderen en jongeren.
- Of wil je je eerst laten inspireren door de ervaring van de 't Is aan u!-jongeren?
- Ook WatWat komt langs om je mee te nemen in hoe je jongeren op hun maat kan informeren over de aankomende verkiezingen.
- Heb je veel nieuwe jeugdraadsleden? Geen probleem, er is ook nog een basisworkshop over 'hoe de jeugdraad werkt' en 'hoe die kan wegen op het beleid'.

Kortom schrijf je jeugdraad nog snel in:

Alle missies op een rijtje!

Moet je je jeugdraad nog overtuigen om mee te doen? Gebruik zeker de pitchpresentatie op de website van Debattle om je te ondersteunen: shorturl.at/GQXZ6.

Missie 1: Jonge ideeën en meningen verzamelen
oktober '23 – januari '24

Jeugdraden kunnen vanaf nu met de tools, inspiratie en good practices aan de slag. Bataljong daagt hen uit om de mening van kinderen en jongeren te horen: waar liggen kinderen en jongeren wakker van in jouw gemeente? In deze missie krijgen de jeugdraden alle munitie die ze nodig hebben om participatief aan de slag te gaan.

Belangrijk! Betrek proactief kinderen en jongeren in kwetsbare posities. Hun stem wordt vaak niet gehoord, omdat zij door allerhande obstakels moeilijker kunnen deelnemen aan het maatschappelijke leven. Maar als we de noden van álle kinderen en jongeren willen kennen, is het essentieel om ook met hen te praten. Net omdat hun noden vaak de meest prangende zijn. Hoe pak je dat aan?

- Werk outreachend of via brug- en sleutelfiguren. Outreachend werken is drempelverlagend. Je gaat naar de kinderen en jongeren toe. Je verplaatst je naar hun leefwereld, daar waar ze zich veilig en vertrouwd voelen. Trek dus naar buurten en wijken of betrek sleutelfiguren uit de gemeenschap. Werk samen met lokale organisaties (bv. Arktos, Groep Intro, JES vzw, Uit De Marge...) om contacten te leggen of signalen op te vangen. Weet ook: elk kind of jongere gaat naar school, dus je kan evengoed met scholen samenwerken. We weten dat dit niet gemakkelijk is, zeker voor jeugdraden, maar mogelijks kan jij als ondersteuner hierin helpen.

- Leef je in en werk drempels weg. Als je iets organiseert, vraag je af welke obstakels een kind of jongere mogelijk tegenkomt. Kijk naar:
    - Het format: wanneer gaat het door? Begint het op een vast tijdstip? Kan ik er vlot geraken? Waarover gaat het? Voor wie is het bedoeld?...
    - De omkadering: begrijp ik de communicatie rond het initiatief (laagdrempelig taalgebruik)? Moet ik op voorhand inschrijven? Is het betalend? Hoeveel administratie moet ik doorlopen? Zijn er mensen bij waarin ik me herken of die ik ken? Wordt er alcohol geserveerd?...
    - Het verloop: word ik gehoord en serieus genomen? Voel ik me veilig en gewaardeerd? Mag ik mezelf zijn en mag mijn mening er zijn? Is de sfeer constructief?...

Ruim zoveel mogelijk obstakels uit de weg. Organiseer een mix van acties: werk met online enquêtes, Aanstekers, workshops, interviews... zodat je kan aansluiten op diverse behoeften en interesses.

Missie 2: Ideeën verkennen en aanbevelingen delen – januari '24 – maart '24

Wat doe je precies met al die vergaarde info? Hoe zet je die om in aanbevelingen voor het nieuwe bestuur? Hoe schrijf je een memorandum en begin je met lobbyen om je ideeën op de politieke agenda te krijgen? We bieden opnieuw tools, tips, tricks en workshops.

Organiseer in het najaar een regionale uitwisseling met jeugdraden (minstens 5) en kies een gratis workshop van onze partners (Mediaraven, Stampmedia, Quindo en Villa Basta) om je multimediaskills helemaal on point te krijgen! Dien je aanvraag nu in via:

Missie 3: Bereid je voor op de organisatie van Debattle – maart '24

Bataljong levert kant-en-klare en interactieve debatconcepten aan. We geven ook tips om een leuke campagne te voeren bij jongeren. En: we loten enkele bekende en minder bekende moderatoren voor de verschillende Debattles.

Missie 4: Debattle weekend – 27, 28 en 29 september '24

We geven de laatste organisatorische en inhoudelijke tips voor de Debattles. Bataljong zorgt ook voor nationale perscommunicatie.

Missie 5: Maak plannen voor Debattle II – oktober '24

We stimuleren jongeren en jeugdraden om een tweede keer in actie te komen. Deze keer met het oog op het nieuwe meerjarenplan. Hoe kunnen ze daarop wegen? De communicatie richt zich op jeugdambtenaren, jeugdraden en schepenen van Jeugd.

Missie 6: Met jouw nieuw bestuur aan de tafel – februari '25

Jeugdraden, jeugdambtenaren en schepenen (van Jeugd) worden geactiveerd om rond de tafel in gesprek te gaan tijdens de Rondetafelmaand februari '25. Dit met het doel om jeugdraden rechtstreeks inspraak te geven in het meerjarenplan. We reiken innovatieve concepten aan en geven tips.

DEBATTLE

Blijf op de hoogte

Wil je echt niets missen van Debattle? Schrijf je samen met je jeudraders in op de nieuwsbrief en de WhatsApp-newsflashes. Je blijft dan op de hoogte van de laatste updates, wanneer missies gelanceerd worden en belangrijke momenten die je niet mag missen.
Je kan ook vragen stellen via onze WhatsApp-chat zodat jij verder kan knallen met jouw Debattle.

Meer info?
Stel al je Debattle-vragen aan Ellen via
ellen.degrauwe@bataljong.be

“Je medewerkers inzetten op wat ze goed kunnen en graag doen werkt motiverend”

Tekst: **Leen Bartholomeus** | Beeld: **Herentals**

Het welbevinden van jeugdambtenaren blijft een brandend actueel thema. We brengen graag inspirerende verhalen hoe je daaraan kan bijdragen. Regio Neteland haalde het certificaat Baanbrekende Werkgever 2023. Het project van Jobat, De Lijn en Antwerp Management School honoreert organisaties die resoluut inzetten op mensgericht personeelsbeleid en een duurzaam mobiliteitsbeleid. Een mooie aanleiding voor een gesprek over hoe ze bij stad Herentals werken aan het welbevinden van hun medewerkers.

Wat is de meerwaarde om een project als Baanbrekende Werkgever en ruimer het personeelsbeleid vanuit een regio op te nemen?

Mia Tegenbos, waarnemend diensthoofd van de dienst personeel: “Voor het traject Baanbrekende werkgever kozen wij als stad voor het thema wendbaar werken. De partners van het samenwerkingsverband Neteland kozen voor het thema welzijn van medewerkers. We liepen dus een stuk ons eigen traject om een kader uit te werken voor thuiswerk met aandacht voor het welbevinden van medewerkers en we werken mee aan alle projecten van de andere gemeenten in de regio.

Samenwerken aan personeelsbeleid in de regio heeft veel voordelen. Je werkt binnen dezelfde normen en reglementering en dan is het interessant om te zien hoe ze het elders aanpakken. Je kan ook samenwerken aan grote dossiers waar alle steden en gemeenten voor staan zoals nu bijvoorbeeld het nieuwe rechtspositiebesluit. Je kan het werk verdelen en de krachten bundelen om met de neuzen in dezelfde richting te werken en de uitdagingen te tackelen die we tegenkomen.”

Simon Vantomme, diensthoofd jeugd, evenementen en verenigingsondersteuning: “Het zorgt ervoor dat je je nog meer collega’s voelt van elkaar, over gemeentegrenzen heen. Je werkt aan dezelfde voorwaarden met dezelfde flexibiliteit, ondersteuning, mogelijkheden, voordelen en kaders. Dat vergemakkelijkt de intensieve samenwerking nog meer.”

Hoe heeft de erkenning en het traject van Baanbrekende Werkgever impact?

Mia: "We hebben een kader uitgewerkt voor thuiswerk met veel aandacht voor welzijn van mensen. Het netwerk dat je opbouwt met de steden en gemeenten die met diezelfde thematiek bezig zijn, is een grote meerwaarde. Naast mensgericht personeelsbeleid is duurzame mobiliteit een speerpunt van het project. Een concreet instrument waarmee we onze medewerkers stimuleren om hun woon-werkverkeer met de fiets af te leggen is ons fietsleaseplan. Met je bruto eindejaarspremie kan je 3 jaar lang een fiets leasen, mooi belastingvoordeel. Na drie jaar kan je kiezen om de fiets aan te kopen, een nieuwe fiets te leasen of ermee te stoppen. Vorig jaar tekenden bijna 80 medewerkers hierop in."

Simon: "Wat er uit het traject voortvloeit is een mooie vorm van waardering voor de medewerkers en ik geloof ook wel in de impact op de retentie."

Om het concreter over die retentie te hebben: iets wat we regelmatig zien terugkomen is dat jeugdambtenaren jong instromen maar er vaak al na 4 jaar de brui aan geven. Is die tendens er ook bij jullie?

Simon: "Op de jeugddienst hebben we nu 1 persoon die na 6 à 7 jaar vertrekt. Ze gaat dezelfde job doen dichter bij huis. De andere collega's werken hier al 10 à 15 of misschien zelfs 20 jaar. "

Waaw! Wat is jullie geheim?

Mia: "Het mag gezegd, het is een fijne dienst om voor te werken."
Simon: "Altijd fijn als iemand anders dat over je dienst zegt. (Lacht) Mensen vragen zich wel eens af of er een leeftijd staat op jeugdambtenaar zijn. Voor mij is dat niet zo. Het takenpakket gevarieerd houden is deel van het geheim. Je kan jeugdbeleid enkel vanuit aanbod bekijken, maar jeugdbeleid is veel breder dan dat. Er zijn veel meer rollen die je kan opnemen. Als je die op een goede manier inbedt binnen je jeugddienst dan heb je volgens mij een recept in handen om er lang te blijven werken."

Een andere uitdaging waar jeugdambtenaren wel eens op botsen: de vreemde eend in de bijt zijn qua avond- en weekendwerk en beperkte flexibiliteit in overuren maken en opnemen, hoe gaan jullie hier mee om?

Simon: "De standaardregeling binnen de stad vind ik al relatief flexibel. Als je kijkt naar de jeugdsector of vrijetijdssectoren kan het nog flexibeler, maar je kan daarin ook als diensthoofd je verantwoordelijkheid nemen. De flexibiliteit die ik als diensthoofd van onze medewerkers verwacht en de flexibiliteit die zij vragen na een druk weekend of na een drukke zomerperiode, zijn goed met elkaar te rijmen en het lukt over het algemeen vlot om dit snel en voldoende te compenseren.

Heel concreet: bijna alle namiddagtijden zijn glijtijden en onze openingsuren zijn hier ook op afgestemd, dus je kan makkelijk eens 's middags of vroeger stoppen met werken. Wat je wel merkt, is dat veel mensen binnen de vrijetijdssector vaak ' s avonds werken en gebaat zouden zijn bij pas 's middags beginnen werken of later in de voormiddag. Ik denk dat dat bij heel veel gemeenten nog zo is, en het zou een hulp zijn voor medewerkers om daarop in te spelen."

Mia: "In het verleden zijn de uurroosters nogal strikt vastgelegd en we merken in de praktijk dat dit niet altijd werkt. We werken aan voorstellen om dit soepeler te bekijken."

Jeugdambtenaren ondervinden toenemende druk in takenlast en flexibiliteit. Hoe maak je keuzes, wat je wel doet en wat niet? Hoe ga je daar als jeugddienst mee om en hoe kan personeelsbeleid daarin ondersteunen?

Simon: "Ik zie ook wel een gevaar in thuiswerk, flexibel werken en toegenomen taken die verwacht worden van een jeugdloket. Je kan blijven werken. En hoe meer rollen je opneemt, hoe meer uitdagingen je zelf ziet, en ook de politiek ziet veel uitdagingen.

Een goed personeelsbeleid biedt ondersteuning. We hebben bijvoorbeeld een lerend netwerk leidinggevenden waarin je met andere diensthoofden praat over de zaken waar je op botst, de juiste opleidingen komen aan bod om je houvast te geven, je kan makkelijk op verschillende plekken werken...

Maar het blijft een uitdaging. De rol van de jeugdambtenaar wordt dynamischer, en om dan niet alles te willen of moeten doen, dat is de uitdaging waar ik zelf het meest mee worstel."

Mia: "In ons traject over het nieuwe werken gaan we ook actief op zoek naar synergieën tussen diensten en naar manieren om mekaar beter te leren kennen. Regelmatig over het muurtje kijken is belangrijk want vaak ben je met dezelfde doelgroepen of thema's bezig."

Kan je wat meer vertellen over dat traject nieuwe werken?

Simon: "Het traject gaat in de kern over hoe we in Herentals willen werken: vanuit de talenten, de rollen en de taken die medewerkers opnemen in plaats van vanuit de functieomschrijvingen of vanuit niveaus in de organisatie. Iedereen heeft de verantwoordelijkheid en de kans om vanuit een interesse, drive of talent mee te beslissen en mee betrokken te worden. Het gaat ook over beslissingen nemen op de juiste niveaus. Als je het op teamniveau mag beslissen doe je dat daar, niet alles hoeft op het college.

Sectoroverschrijdend werken en projectmatig werken aan éénzelfde doelstelling, zijn twee focusthema's in het traject. Jeugdbeleid is daar een goed voorbeeld van, want dat is voor iedereen relevant, of je nu bezig bent met stadsontwikkeling, sport of mobiliteit. Ook kansengroepen, toegankelijkheid... moeten aandacht kunnen krijgen in alle projecten. Daarom moeten we organisatiebreed durven werken en alle medewerkers bewust maken over hun rol daarin, in plaats van alles zelf uit te werken.
Het is een werk van lange adem, want je werkt aan de organisatiestructuur maar ook aan de cultuur.
Het gaat over de talenten die medewerkers hebben, kennen en benutten: je medewerkers inzetten op wat ze goed kunnen en graag doen werkt motiverend."

Meer weten?
Contacteer Simon,
simon.vantomme@herentals.be
www.baanbrekendewerkgever.be

Vijf highlights van het verkiezingsjaar 2024

2024, een verkiezingsjaar

- Zondag 9 juni 2024 - Europese, federale en regionale verkiezingen.
- Zondag 13 oktober 2024 - provinciale, gemeenteraads- en districtsraads-verkiezingen.

Stemrecht vanaf 16 jaar voor de Europese verkiezingen

Ben je 16 of 17 jaar op 9 juni 2024?
Dan mag je stemmen bij de Europese verkiezingen.

Hoe?

- Door een beslissing van het Grondwettelijk Hof (20/07/2023) is de verplichte registratie (die reeds in voege was) voor deze doelgroep afgeschaft.
- De impact van deze beslissing wordt momenteel (28/08/2023) nog verder onderzocht.

Moet je stemmen?

	Tot bij de vorige verkiezingen	Vanaf deze verkiezingen in Vlaanderen
Europese verkiezingen	Opkomstplicht	Opkomstplicht
Federale verkiezingen	Opkomstplicht	Opkomstplicht
Regionale verkiezingen	Opkomstplicht	Opkomstplicht
Provinciale verkiezingen	Opkomstplicht	Stemrecht
Lokale verkiezingen	Opkomstplicht	Stemrecht

Lokale verkiezingen in Vlaanderen en Brussel in cijfers

- Verkiezen 7 tot 55 gemeenteraadsleden per gemeente voor de periode 2025-2030
- Bepalen beleid van 2026-2031
  > Ook voor 1,6 miljoen (20% van de bevolking) minderjarigen
- 6,43 miljoen (potentiële) stemmers
- 8% van de (potentiële) stemmers doet dit voor het eerst

Plan het plan: wat wordt jouw eerste stap?

Deze top drie antwoorden gaven jeugdambtenaren tijdens het Kick-Off Webinar over Plan het plan op 15 juni.

1. Overleg met collega's om verkiezingstraject in te plannen en tijdlijn op te stellen.
2. Tijd in de agenda inplannen voor een verkiezingstraject.
3. Poster van **Plan het plan** zichtbaar omhoog hangen.

Inspiratie nodig voor jouw verkiezingstraject?
Check www.planhetplan.be
Bron cijfers: Statbel

Meer weten?
Contacteer Emily,
emily.mortier@bataljong.be

In de spotlight!

Hoe ziet jouw verkiezingsjaar eruit? Trek je erop uit om jongeren te bevragen? Onderneemt jouw jeugdraad actie, ga je lobbyen met een memorandum of nog iets helemaal anders? Deel dan jouw verhaal met ons* en schitter op deze pagina.

Jeugddienst Londerzeel: Op het etentje met het kernbestuur van de jeugdraad bepaalden we de next steps in ons traject. #Debattle @jeugdraad_londerzeel

#ZEGHETNEKEER

Jeugddienst Wetteren: Via de bevraging #ZEGHETNEKEER gaat lokaal bestuur Wetteren op zoek naar de noden en wensen van jongeren om het toekomstig beleid mee vorm te geven.

Jeugddienst Sint-Katelijne Waver: @STRATEGIO, een regionale planningsdag, zette belangrijke stappen naar een regionale omgevingsanalyse en ambitienota voor Rivierenland. Samen met collega's uit de regio schoven we heel wat transversale jeugdtrends naar voor die hier besproken werden. #rivierenland #omgevingsanalyse

Bataljong: Behind the scenes bij het Kick-Off Webinar van Plan het plan. Met meer dan 70 mensen samen de aftrap gegeven aan een boeiend traject!

Bataljong: We gingen langs bij de politieke partijen met ons memorandum voor een gesprek over sterk toekomstig Vlaams en lokaal beleid voor jonge inwoners

*Tag Bataljong op social media of stuur een foto door naar emily.mortier@bataljong.be

Driehoeksverhouding

De Pinte

De naam "De Pinte" is afkomstig van de naam van de herberg "het pijntken" die zich in de dorpskern bevond toen De Pinte in 1868 een zelfstandige bestuurseenheid werd en zich zo afsplitste van Nazareth. De herberg bestaat nog steeds en is nu het Sociaal Huis. Maar de liefde tussen de twee gemeenten is al die tijd gebleven want ondertussen zijn de eerste stappen gezet om terug te fusioneren met Nazareth vanaf 1 januari 2025.

Tekst: **Leen Bartholomeus** | Beeld: **De Pinte**

> Kinderen en jongeren ruimte geven om elkaar te ontmoeten en te spelen.
>
> **– Ann Vandenbussche, schepen van jeugd**

Wat is je grootste ambitie voor het beleid voor kinderen en jongeren in jullie gemeente?

Wendy Van Rijsselbergen, jeugdambtenaar: Een nieuwe plek creëren in de publieke ruimte waar jongeren zich goed voelen. Een plek waar ze graag naartoe gaan om elkaar te ontmoeten en waar ze zichzelf kunnen zijn. Deze plek biedt mogelijkheden om de drempel tussen jeugd en beleid weg te nemen. Jongeren horen in hun eigen habitat, zonder dat ze zelf de stap moeten zetten naar de jeugddienst.

Noah Van Renterghem, jeugdraadvoorzitter: Voor kinderen dat ze kunnen blijven genieten van openbare ruimtes waar ze vrij kunnen spelen. Daarnaast hoop ik dat de gemeente voldoende speelkansen creëert zodat kinderen zichzelf kunnen ontdekken en verder kunnen ontwikkelen. Voor de jeugd hoop ik op een nieuw jeugdhuis met een werking door jongeren zelf gedragen. Een plek waar ze elkaar kunnen ontmoeten en in een veilig omgeving kunnen uitgaan.

Ann Vandenbussche, schepen van jeugd: Kinderen en jongeren ruimte geven om elkaar te ontmoeten en te spelen. We zijn de voorbije periode in overleg gegaan met een aantal wijken om samen te zoeken naar ontmoeting- en speelruimtes en de invulling hiervan. Dit moet de komende jaren zeker nog verder uitgebouwd worden. Ook de realisatie van fysieke ruimtes voor jongeren is een speerpunt. De uitbouw en realisatie van een open jeugdhuis is een topprioriteit. Daarnaast is het belangrijk om in te zetten op duurzame huisvesting voor de jeugdverenigingen. Een laatste ambitie is de verdere uitbouw van het speelbos -16 ha groot- in samenwerking met het Vlaams agentschap Natuur en Bos.

Op welke verwezenlijking die kinderen en jongeren ten goede komt in jullie gemeente ben je trots?

Wendy: Ik ben heel trots op onze goed draaiende speelpleinwerking, met speelkansen voor veel kinderen en groeimogelijkheden voor de animatoren. Een hecht animatorenteam dat zowel op als naast de werking het beste van zichzelf geeft. We zijn ook het engagement aangegaan om te groeien naar een inclusief speelplein. Ik blijf gemotiveerd strijden voor alles wat de speelpleinwerking zo uniek en laagdrempelig maakt, want er komen helaas enkele moeilijkheden op ons pad. Zullen we voldoende animatoren vinden om 6 weken per jaar open te gaan? Ik heb deze zomer al veel moeten bijsturen: het was niet meer mogelijk om de dag zelf in te schrijven, werken met wachtlijsten... Nooit gezien.

Noah: We schreven met de jeugdraad onlangs een advies over het nieuwe security reglement voor lokale fuiven. Om te garanderen dat jeugdverenigingen fuiven kunnen blijven organiseren om hun werking te financieren en om ervoor te zorgen dat de jeugd van De Pinte en Zevergem kan blijven uitgaan in een veilige omgeving.

Ann: Het grote en gevarieerd aanbod dat er in de gemeente is voor kinderen en jongeren: van jeugdorganisaties (jeugdbewegingen, speelpleinwerking...) over muziekschool tot heel wat sport-, creatieve en dansverenigingen. De Pinte leeft en bruist! Als gemeente proberen we die initiatieven zoveel mogelijk te ondersteunen en te laten samenwerken. Een belangrijke draaischijf hierbij is onze jeugddienst, een kleine dienst maar met heel veel power! Onze jeugdconsulente is een duizendpoot met een stevig netwerk en dat is goud waard!

Waar lig je van wakker als het gaat over kinderen en jongeren en wat stemt je hoopvol?

Wendy: Het mentaal welzijn van kinderen en jongeren. We zien en horen te vaak verhalen van kinderen en jongeren die niet goed in hun vel zitten. Ik ben hoopvol omdat wij via allerhande activiteiten de ruimte krijgen om op een positieve manier met kinderen en jongeren om te gaan en hen succeservaringen te bieden.

Noah: Hoe kunnen we er als gemeente en als vereniging voor zorgen dat vrijwillig engagement terug aantrekkelijk wordt? En welke rol kunnen wij en de maatschappij spelen als het gaat over de waardering van vrijwilligerswerk? Gelukkig zien we in onze gemeente nog veel jongeren die zich vrijwillig inzetten voor een jeugdbeweging of de lokale speelpleinwerking. Jeugdwerk is een meerwaarde voor de maatschappij en een meerwaarde voor elk betrokken individu en deze gedachte leeft binnen onze gemeente wel.

Ann: Ik maak me zorgen over jongeren die de-connecteren, die een roes nodig hebben om te (over)leven, die geen toekomst zien... Je ziet het ook in een kleine gemeente als de onze steeds vaker opduiken. En ook al zit je als lokaal bestuur in een netwerk van partners, het is en blijft een uitdaging om hierop een gepast antwoord te bieden. Anderzijds: als er tijdens een jeugdraad, kindergemeenteraad of een los gesprek, plots voorstellen of reacties op tafel worden gelegd waarbij je denkt: schitterend! Dan vind ik het zalig om schepen te zijn en weet ik: het komt goed!

Meer weten?
Contacteer Wendy Van Rijsselbergen via wendy.vanrijsselbergen@depinte.be

www.debanier.be de.banier de banier creatief hallo@debanier.be

Natuurlijke speelplekken met natuurlijke bodemmaterialen

Onze missie is het creëren van duurzame en groene speel-, sport- en ontmoetingsplekken voor kinderen, jongeren en volwassenen in de openbare ruimte, onderwijs & kinderopvang, speeltuinen, recreatie en de zorgsector.

De uitstraling van de omgeving wordt mede bepaald door de (valdempende) ondergrond. Heeft het terrein een landelijke uitstraling en wenst u gras te behouden of toe te passen als valdemping? Dan bieden de GrasTech doorgroeimatten uitkomst tegen slijtage en afkalving van de grond en vermijden zo onnodige modderpoelen onder speeltoestellen.

Het 2-componenten materiaal wordt op het maaiveld aangebracht en het gras groeit door de matten heen. Doordat de wortel beschermd is, blijft de valdempende waarde van het gras gewaarborgd.

Als pionier op het gebied van natuurlijk en avontuurlijk spelen bieden wij u een totaalconcept met advies & ontwerp tot realisatie van de gehele speel- en beleefomgeving, zowel met standaard speel- en sporttoestellen als maatwerk oplossingen met de daarbij horende klimaatadaptieve valdempende ondergronden.
Spelen, bewegen en beleven, het zit in onze natuur!

speel projecten Goede

Goede Speelprojecten • NL Kraaivenstraat 23-12 • 5048 AB Tilburg • T (013) 455 1605 • E goede@speelprojecten.nl • www.speelprojecten.nl
BE Brusselstraat 51 • 2018 Antwerpen • T (03) 482 4067 • E goede@speelprojecten.be • www.speelprojecten.be

Stel je vraag

Elk vrijetijdsaanbod heeft drempels waardoor sommige kinderen en jongeren niet deelnemen. De diversiteit onder kinderen en jongeren, en dus ook de drempels waarop ze botsen, is heel groot. Komaf ondersteunt lokale jeugdverenigingen en jeugdinitiatieven om drempels weg te werken.

VRAAG

"Hoe kan Komaf me ondersteunen om de drempels die kinderen ervaren om naar het gemeentelijk speelplein te komen te verlagen of weg te werken?"

– Jeugdambtenaar verantwoordelijk voor de gemeentelijke speelpleinwerking via www.komaf.be

We nemen je even mee in de verschillende vormen van ondersteuning waar je gebruik van kan maken:

Van op je stoel kennis opdoen over verschillende thema's binnen inclusiviteit en diversiteit en tips, good practices, leerlessen meepikken?

Neem een kijkje op www.komaf.be en laat je inspireren door praktijken van anderen. Omdat 'inclusie en diversiteit' containerbegrippen zijn, hebben we 28 thema's gedefinieerd, waaronder gender, kinderen en jongeren met een beperking en migratie.

Wil je actief met de animatoren van je speelplein of jouw jeugdraad aan de slag gaan?

- Vraag een vorming of begeleiding aan bij Komaf. Vanuit het project is er een netwerk tussen verschillende vormingsorganisaties met hun eigen expertise binnen een Komaf-thema, jeugdwerkingen en lokale jeugdinitiatieven.
- Jeugdambtenaren of de animatoren kunnen een vorming aanvragen via www.komaf.be. Jouw vraag komt binnen bij Bataljong en wij helpen jou een geschikte vormingsorganisatie te vinden die expert is in het thema waar je naar op zoek bent.
- Wanneer de vorming is doorgegaan, heb je recht op een voucher ter waarde van € 150 die je kan gebruiken om (een deel van) de vorming mee te betalen. Zo zorgen wij er ook voor dat deze vormingen laagdrempelig blijven.

Vraag het aan Bataljong!

Zit je zelf met een vraag of heb je hier of daar nood aan een duwtje in de rug? Laat van je horen via **www.bataljong.be/stel-je-vraag**

Wil je een traject lopen met bijvoorbeeld jouw jeugdraad?

- Ook hiervoor kan je Komaf aanspreken.
- Een expertise-organisatie werkt samen met jou een traject uit rond een Komaf-thema.
- Ook hier zijn vouchers beschikbaar van € 1.000 waarmee je (een deel van) het traject kan financieren.

Hou zeker de sociale media van Bataljong in de gaten voor vormingen en evenementen die we vanuit Komaf zelf organiseren.

Meer info?
Neem contact op met Marte
marte.ingels@bataljong.be
www.komaf.be

komaf

Het project Komaf is een samenwerking tussen De Ambrassade, Bataljong, Keki en JINT om meer drempels naar vrije tijd te verlagen. Samen streven we naar meer jeugdaanbod en jeugdwerk voor meer kinderen en jongeren.

back-cover

Bij Bataljong, we've got your back. Onze collega's zetten zich elke dag tomeloos in om jeugdambtenaren, jeugdraders en schepenen van Jeugd te ruggensteunen in hun strijd naar beter en breder lokaal jeugdbeleid.

Zoals Ellen die popelt om Debattle op gang te trappen. Jeugdraden, zet je schrap voor 6 wervelende missies met maar één doel: impact op die nieuwe lokale meerjarenplanning. Met twee grote climaxen: het Debattle-weekend voor de verkiezingen en rondetafelgesprekken met de nieuwe beleidsmakers na de verkiezingen.

Ontdek er alles over op www.debattle.be

bataljong
Sterk beleid
voor jonge inwoners